

Nr 351.

Af herr **Pettersson** i Södertälje, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till utgiftsstat för postsparbanken m. m.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, nr 150, med förslag till utgiftsstat för postsparbanken m. m. föreslås, bland annat, att 35 af bankens till ett antal af 69 för närvarande uppgående kvinnliga biträden må uppföras å ordinarie stat under benämning kontorsskrifvare — en tjänstegrad, motsvarande kvinnlig postexpeditör.

Det framlagda förslaget till aflöningsreglemente för postsparbanken är upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det för postverket gällande, detta med hänsyn därtill, att för bankens personal ansetts böra stadgas skyldighet att underkasta sig förflyttning till tjänstgöring i postverket.

De båda verkens stater förete emellertid en högst väsentlig olikhet. Under det kvinnlig postexpeditör tillförsäkrats rätt till befordran icke allenast till första postexpeditör, utan jämväl till postmästare af 3:dje och 4:de klass, synes, såvidt af det utaf statsrådet och chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet gjorda uttalande framgår, någon befordringsmöjlighet utöfver ofvannämnda kontorsskrifvarebefattning icke hafva tillförsäkrats kvinnlig befattningshafvare vid postsparbanken.

Genom den af 1909 års Riksdag antagna ändring af § 28 regeringsformen för beredande af möjlighet för infödda svenska kvinnor att utnämnas och befordras till vissa sådana ämbeten och tjänster, hvilka äro af den egenskap, att Konungen fullmakt därå utfärdar, har Riksdagen uttalat sitt erkännande af kvinnas rätt att söka och erhålla sådana lägre tjänster inom statsförvaltningen, för hvilkas innehafvande af Konungen utfärdade fullmakter icke erfordras.

Enligt hvad jag inhämtat, innehafves en första gradens tjänst vid patent- och registreringsverket sedan år 1896 af en kvinna.

Ehuru sålunda samtliga de i förslaget till stat för postsparbanken upptagna 6 första gradens tjänster måste anses stå öppna för kompetenta kvinnliga sökande, lärer emellertid, då dessa befattningar sedan årtal tillbaka på förordnande innehafvas af manliga tjänstemän, någon utsikt för kvinna, om än så kompetent, att vinna befordran till någon af nämnda tjänster näppeligen för närvarande förefinnas. Förslaget upptager emellertid, förutom ofvan omförmälda första gradens tjänster, 7 nya undergradstjänster, hvilkas innehafvare enligt förslaget skulle benämnas bokhållare.

Af departementschefens uttalande till statsrådsprotokollet framgår ej, huruvida samtliga sistnämnda biträdande befattningar äro afsedda för manliga tjänstemän, men då å sidan 71 uttalats, att 6 af dessa ordinarie tjänstemän skulle träda i stället för de nuvarande sex amanuenserna, synes fara föreligga, att samtliga dessa nyinrättade tjänster komma att anses böra besättas med män, äfven om detta ej i förslaget afsetts.

Då helt visst bland bankens talrika kvinnliga personal för närvarande finnes och än mer i framtiden kommer att finnas någon eller några befattningshafvare, som uppfylla de för anställande i tjänstemannagrad vid postsparbanken gällande kompetensfordringar, torde möjlighet till åtminstone någon befordran böra beredas dem.

Det torde vara öfverflödigt att för Riksdagen påvisa, hvilken sporre att af sin tjänst göra det bästa tänkbara, som en dylik möjlighet skulle innebära för dessa kvinnor. Och hur stridande mot rättvisa och billighet vore ej ett motsatt förhållande, hvarigenom för ifrågavarande tjänster kompetenta kvinnor, allenast på grund af sitt kön, skulle tvingas att hela sin tjänstgöringstid kvarstå i kontorsskrivargraden, hvartill kompetensfordringarna äro så afsevärdt mycket lägre.

Ur synpunkten af postsparbankens egen fördel måste det gifvetvis vara önskvärdt, att bankens styrelse till innehafvare af dessa nyinrättade tjänster må kunna förordna den i hvarje fall mest kompetenta, utan hänsyn till den sökandes kön.

På grund af det anförda får jag värdsamt hemställa, att, därest det framlagda förslaget till stat för postsparbanken vinner Riksdagens godkännande, Riksdagen ville för sin del besluta,

att kvinna skall vara berättigad att på enahanda grunder som man innehafva bokhållarebefattning vid postsparbanken.

Stockholm den 7 april 1911.

Jakob Pettersson.

Stockholm, Ivar Hægströms Boktryckeri A. B., 1911.
